

Югозападен университет „Неофит Рилски“

РЕЦЕНЗИЯ

на представените трудове за придобиване на ОНС "Доктор"

Рецензент: проф. дфн Ирена Василева, НБУ

Кандидат: Таня Асенова Табутова

Рецензията е изготвена във връзка със Заповед на Ректора на ЮЗУ N° 2383 от 15.10.2024 г.

I. *Кратки биографични данни за кандидата*

Таня Табутова е завършила английска филология (бакалавър) и “Превод и съвременна англоезична литература“ (магистър) в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Била е преводач на свободна практика и преподавател по английски език, а от 2019 г. е асистент по английски език в ЮЗУ.

II. *Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата*

Всички представени трудове се приемат за оценка.

Дисертацията се състои от Увод, Първа глава, която представя накратко сюжетите на двата романа на Ф. С. Фицджералд „Отсам рая“ и „Великият Гетсби“ и основните теми, разглеждани в тях. Втората глава описва теоретичната рамка на изследването, която е добре подбрана. Трета до Шеста глава са изградени паралелно, като се анализират метафорите и респективно сравненията в двата романа. Седма глава обобщава

резултатите и заключенията. Общият обем на работата обхваща 264 стандартни страници. Изборът на изследвания материал е добре обоснован, тъй като двете книги са превеждани неколkokратно на български език и така предоставят основа за съпоставка на преводите на метафорите и сравненията – реторичните фигури, които са във фокуса на изследването.

Методите на анализа са описани ясно и точно и са подбрани по подходящ начин от наличната литература по проблема с оглед на целите и задачите на разработката. Заложените хипотези, които накрая намират своето потвърждение, звучат доста стандартно и предвидимо и не допринасят за развитието на темата.

Основните аналитични глави Трета до Шеста съставляват подробен анализ на всички открити от авторката метафори и сравнения в двата романа, като в табличен вид са представени преводните варианти на отделните преводачи с коментар на преводните средства и стратегии, използвани от всеки от тях. Тук проличава особеното внимание към детайла на авторката, както и способността ѝ за критичен поглед върху материала.

Седмата глава, озаглавена „Results, Discussion, and Conclusions“, обобщава резултатите от анализа на ексцерпираните метафори и сравнения, като се дават и данни за „честотата на използваните от автора видове метафори, както и на средствата за превод [...] – какви средства за превод използва всеки преводач най-често, кои избягва и кои предпочита да не включва при своя подход“ (Автореферат, стр. 24-25). Тук за мен е учудващо, че резултатите и тяхната дискусия не са интегрирани към съответните глави, като в заключенията се включат само най-обобщаващите резултати.

Без да влизам в подробностите на анализа мога да заключа, че дисертацията като цяло е структурирана много стегнато и ясно и обхваща изследваната проблематика, доколкото е възможно, цялостно.

Авторефератът отразява адекватно съдържанието на дисертацията и дава точна представа за него.

Три от **представените публикации** (от 2019, 2020 и 2021 г.) очевидно представляват отделни стъпки към разработването на дисертацията, което е очаквано и нормално за развитието на един млад учен. И трите статии са публикувани в издания на ЮЗУ. Четвъртата публикация в съавторство е с тематика извън обсега на дисертацията.

Подадените наукометрични данни съответстват на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му.

Всички представени трудове са лично дело на авторката, в един случай със съавтор. Никъде в трудовете не се забелязва наличието на плагиатство или други практики, несъвместими с академичния интегритет.

III. *Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата*

По принцип изразявам съгласието си с посочените от авторката приноси в Автореферата (стр. 32 – 33) с някои изключения, а именно:

- Твърдението, че изследването е интердисциплинарно отговаря на истината само ако приемем, че практиката на превода е отделна дисциплина от лингвистиката, което е спорно.
- В т. 5 се заявява, че: „Авторът потвърждава още веднъж добре известната хипотеза, че е от съществена важност преводачите да имат задълбочено разбиране на културата и обществото, както на изходния език, така и на този на целевата аудитория“. От текста не става ясно как точно се стига до този извод в конкретната разработка, а се изказва една общоизвестна постановка, т.е. не бих приела това като принос.
- В т. 6 се говори за „ефект върху читателите“, който не е изследван по никакъв начин, с изключение на субективното усещане и възприятие на самата авторка.

Последната забележка може да се приеме като препоръка за провеждане на такова изследване в бъдеще.

Приносен момент е разработването на методика за изследване на метафората и сравнението в преводни текстове, която би могла да се приложи и при други подобни разработки. Като принос виждам и потенциала, който предлагат подробно разработените примери за непосредствена употреба в преподаването на превод на художествена литература, където на студентите може да се даде възможност да сравняват преводни варианти и да си изградят усещане за тяхната точност и приемливост, както и да упражнят различните подходи и похвати при превод на стилистични фигури с висока степен на трудност.

IV. *Критични бележки и препоръки.*

На доста места в дисертацията се забелязват повторения не само на идеи, но и на буквални изрази и дори изречения, които биха могли да бъдат изчистени, напр. „Fitzgerald may have made these intentional style choices because personification may bring the world to life and draw the reader into his story even more.“; „Fitzgerald’s unique style and perspective in portraying his fictional characters, settings, and atmosphere in the novel...“.

На стр. 231 се твърди, че: „Chochoy (1996) does not show a preference regarding LT and Modulation. He uses these MTs nearly the same number of times“, което не отговаря на данните (23 към 33), имайки предвид общия брой.

На много места липсва оценъчният елемент, например на стр. 237 се установява, че: „On the other hand, the Omission of metaphors is very prevalent in Minchev’s version, with 11 excerpted examples, and he offers by far the highest level of this MT between the translators“, но не се коментира как се отразява този факт на качеството на превода, особено като се има предвид

заклучението на стр. 242, че: „All the translators discussed have, without a doubt, reflected on the linguistic and cultural factors of the target audience when making decisions on which methods to use.“

От езикова гледна точка има известни неточности на изказа, както и неуместна употреба на глаголи, въвеждащи цитати (напр. на стр. 16 – „assert“, „declare“).

Основната ми критика е насочена към методите на цитиране и библиографията - в текста са включени пълни заглавия и имена на автори, което не е прието в съвременния академичен текст на английски език. Едни и същи източници са посочени под черта и в библиографията, което е, меко казано, странно. Библиографията съдържа малко над 100 заглавия, от които поне 30 не се реферират в текста, което също е в нарушение на приетите стандарти при такива разработки, а именно за изготвяне на „Reference list“, а не „Bibliography“. Освен това част от интернет източниците като тези от платформата *researchgate.net* би трябвало да се цитират като статии, а не линкове към тях.

Смятам, че всички гореизброени проблеми са отстранени преди евентуално публикуване на разработката.

Тук бих поставила въпроса и защо работата е на английски език при положение, че е от интерес преди всичко за определен кръг българска публика.

V. *Заклучение*

Като член на научното жури давам своята положителна оценка за научната работа на кандидатката Таня Асенова Табутова и изразявам своята подкрепа за присъждане на научната и образователна степен „Доктор“ в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки,

професионално направление, 2.1. „Филология“, научна специалност „Английски език“. Представените трудове съдържат научни и приложни резултати, които представляват принос в изследваната област и напълно отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му.

Дата: 23.10.2024 г.

Рецензент: Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016

(проф. дфн

SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI"

REVIEW

of the submitted thesis for the award of PhD

Reviewer: Prof. Dr. habil. Irena Vassileva, New Bulgarian University

Candidate: Tanya Tabutova

The review was prepared in accordance with the Order of the Rector of the South-West University N° 2383 of 15.10.2024.

I. Brief biographical details of the applicant

Tanya Tabutova graduated in English Philology (BA) and Translation and Modern English Literature (MA) at SWU Neofit Rilski. She has been a freelance translator and lecturer in English, and since 2019 she has been an assistant professor of English at SUSU.

I. Characteristics of the candidate's scientific and applied activities

All submitted works are accepted for evaluation.

The dissertation consists of an Introduction, Chapter One, which briefly presents the plots of the two novels by F. C. Fitzgerald's *This Side of Paradise* and *The Great Gatsby* and the main themes dealt with in them. The second chapter describes the theoretical framework of the study, which is well chosen. Chapters Three to Six are constructed in parallel, analysing the metaphors and similes in the two novels respectively. Chapter seven summarizes the results and

conclusions. The total length of the thesis comprises 264 standard pages. The choice of the material studied is well justified, as both books have been translated into Bulgarian several times and thus provide a basis for comparing translations of metaphors and similes - the rhetorical figures that are the focus of the study.

The methods of analysis are clearly and accurately described and are appropriately selected from the available literature on the problem in view of the aims and objectives of the study. The underlying hypotheses, which are eventually confirmed, sound rather standard and predictable and do not contribute to the development of the thesis.

The main analytical chapters Three to Six constitute a detailed analysis of all the metaphors and similes found by the author in the two novels, and the translations of the individual translators are presented in tabular form with commentary on the translation devices and strategies used by each of them. The author's particular attention to detail is evident here, as is her ability to critically examine the material.

The seventh chapter, entitled "Results, Discussion, and Conclusions", summarizes the results of the analysis of the extracted metaphors and similes, and also provides data on "the frequency of the types of metaphors used by the author, as well as the means of translation [...] - which means of translation each translator uses most often, which they avoid and which they prefer not to include in their approach" (Abstract, pp. 24-25). Here I find it surprising that the results and their discussion are not integrated to the respective chapters, with only the most general results included in the conclusions.

Without going into the details of the analysis, I can conclude that the dissertation as a whole is structured very concisely and clearly and covers the issues under study as comprehensively as possible.

The abstract adequately reflects the content of the dissertation and gives an accurate account of it.

Three of the presented publications (from 2019, 2020 and 2021) obviously

represent individual steps towards the work on the dissertation, which is expected and natural for the development of a young scientist. All three articles have been published in SWU outlets. The fourth co-authored publication has a topic outside the scope of the dissertation.

The submitted scientometric data complies with the requirements of the Law on Academic Staff Development in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its Implementation.

All submitted papers are the personal work of the author, in one case with a co-author. No plagiarism or other practices incompatible with academic integrity were noted anywhere in the papers.

I. Main contributions to the scientific, applied and teaching activities of the candidate

In principle, I agree with the contributions outlined by the author in the Abstract (pp. 32-33) with some exceptions, namely:

- The claim that the research is interdisciplinary only holds true if we assume that the practice of translation is a separate discipline from linguistics, which is debatable.
- Point 5 states that, "The author reaffirms the well-known hypothesis that it is essential for translators to have a thorough understanding of the culture and society, both of the source language and that of the target audience." It is not clear from the text how exactly this conclusion is reached in this particular study, but rather a commonly known view is expressed, i.e. I would not accept this as a contribution.

- Point 6 refers to the "effect on readers" which, however, has not been explored in any way, except for the subjective feeling and perception of the author herself.

The latter remark can be understood as a recommendation for conducting such a study in the future.

A contribution is the development of a methodology for the study of metaphor and simile in translated texts, which could be applied to other similar studies. I also see as a contribution the potential offered by the detailed examples for immediate use in teaching the translation of fiction, where students can be given the opportunity to compare translated versions and build up a sense of their accuracy and acceptability, as well as practise different approaches and techniques for translating stylistic figures of considerable difficulty.

I. Critical comments and recommendations.

In quite a few places in the dissertation one notices repetitions not only of ideas but also of literal phrases and even sentences that could be eliminated, e.g. "Fitzgerald may have made these intentional style choices because personification may bring the world to life and draw the reader into his story even more."; "Fitzgerald's unique style and perspective in portraying his fictional characters, settings, and atmosphere in the novel...".

On p. 231 it is stated that "Chochov (1996) does not show a preference regarding LT and Modulation. He uses these MTs nearly the same number of times", which does not correspond to the data (23 to 33), given the total number of occurrences.

In many places the evaluative element is missing, for example on p. 237 it is established that: „On the other hand, the Omission of metaphors is very prevalent in Minchev's version, with 11 excerpted examples, and he offers by far

the highest level of this MT between the translators“, but there is no comment on how this affects the quality of the translation, especially given the conclusion on p. 242 that "All the translators discussed have, without a doubt, reflected on the linguistic and cultural factors of the target audience when making decisions on which methods to use."

In terms of language, there are some inaccuracies of expression, as well as inappropriate use of reporting verbs (e.g. on p. 16 - "assert", "declare").

My main criticism is directed at the citation methods and bibliography - full titles and author names are included in the text, which is not accepted in modern academic English text. The same sources are footnoted and listed in the bibliography, which is, to say the least, odd. The bibliography contains slightly more than 100 titles, of which at least 30 are not referenced in the text, which is also in violation of accepted standards for such works, namely to provide a 'Reference list' rather than a 'Bibliography'. Furthermore, some of the internet sources such as those from the *researchgate.net* platform should be cited as articles and not linked to.

I believe that all of the above problems are remediable before eventual publication of the development.

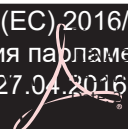
Here I would also question why the work is in English considering that it is primarily of interest to a certain Bulgarian audience.

I. Conclusion

As a member of the scientific committee, I give my positive assessment of the scientific activity of the candidate Tanya Assenova Tabutova and express my support for the award of the scientific and educational degree "Doctor" in

the field of higher education 2. Humanities, professional field, 2.1. "Philology", scientific specialty "English Language". The presented works contain scientific and applied results that represent a contribution to the researched field and fully meet the requirements of the Law on Academic Staff Development in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its Implementation.

Date: 23.10.2024

Reviewer: Регламент (ЕС) 2016/679 на
Европейския парламент и на
Съвета от 27.04.2016

(Prof. Dr. H